AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

GHIDUL INVESTITORULUI ÎN FONDURI DE INVESTIȚII

CUPRINS

Ce sunt fondurile de investiții?	5
Cui se adresează fondurile de investiții?	8
Ce sunt unitățile de fond?	10
Cum funcționează un fond de investiții?	12
Ce sunt societățile de administrare a investițiilor?	14
Ce sunt depozitarii?	16
Cum se investește într-un fond de investiții?	17
Ce tipuri de fonduri există în funcție de politica de investiții?	20
Sfaturi utile pentru investitori	21
Autoritatea de Supraveghere Financiară	23

Una dintre variantele în care puteți deveni investitor pe piața de capital din România, cu posibilitatea de a obține resurse financiare suplimentare, este de a deveni investitor in fondurile de investiții. Cum puteți face acest lucru? Acest ghid vă prezintă câteva noțiuni despre fondurile de investiții și vă oferă sfaturi utile de la specialiști, astfel încât să fiți informat și mai bine protejat.

Fondurile de investiții sunt entități destinate investitorilor ce nu au timp sau nu doresc să își construiască singuri un portofoliu individual de investiții în instrumente financiare. Nu putem spune că aceste instrumente financiare sunt lipsite de risc, de aceea este necesar să fiți atent și să cunoașteți valoarea financiară a investițiilor dumneavoastră, responsabilitățile și drepturile dumneavoastră în calitate de investitor în raport cu fondurile de investiții.

CE SUNT FONDURILE DE INVESTIȚII?

Fondurile de investiții sunt acele entități incluse în ceea ce se numește organisme de plasament colectiv prin intermediul cărora se colectează resurse financiare de la mai multe persoane cu scopul de a le investi în vederea obținerii unui profit viitor. Rezultatele (profiturile sau, după caz, pierderile) urmează să fie împărțite în mod proporțional cu deținerile (numărul de unități de fond) pe care fiecare persoană le are în cadrul fondului în cauză.

Practic, fondurile de investiții sunt concretizarea zicalei: „***Nu pune toate ouăle într-un singur coș”***, un sfat foarte important pentru investitori deoarece se referă la diversificarea investițională care este necesară pentru diminuarea riscului. Cei care doresc să devină investitori în aceste organisme de plasament colectiv și să aibă perspectiva posibilității obținerii unor venituri din această activitate, dar nu sunt dispuși să devină acționari sau să dețină în mod direct alte valori mobiliare, pot alege să investească în fondurile de investiții. Banii lor vor fi investiți de către fond într-un portofoliu diversificat de instrumente și active financiare, toți investitorii fondului participând la această investiție, precum și la rezultatele obținute.

În funcție de caracteristicile lor, fondurile de investiții se împart în două categorii:

- **fonduri deschise de investiții**, ce poartă denumirea de Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare (OPCVM / UCITS) și
- **fonduri închise de investiții**

Fondurile deschise de investiții sunt organisme de plasament colectiv în valori mobiliare ce au ca unic scop efectuarea de investiții colective prin plasarea resurselor bănești strânse de la mai mulți investitori în instrumente financiare lichide de tipul acțiunilor, obligațiunilor, instrumentelor de piață monetară și/sau altor instrumente financiare sau active.

OPCVM-urile operează pe principiul diversificării riscului și al administrării prudențiale. Investind într-un fond, se cumpără (subscriu) titluri de participare (unități de fond) emise de acesta, ca dovadă a deținerii unei cote părți din participația investițională. O unitate de fond reprezintă (este subscrisă prin vărsarea unei) o anumită sumă de bani investită în fond. Titlurile de participare la fondurile deschise pot fi răscumpărate de către fonduri în mod continuu, direct sau indirect. Asta înseamnă plata de către fondul deschis de investiții a unei sume de bani pentru răscumpărarea unității emise de el în contul deținătorului acesteia.

Denumirea de fond „deschis" se referă și la faptul că fondul emite noi unități către investitorii care doresc să investească și că, în același timp, răscumpără unitățile de fond de la investitorii care doresc să se retragă din acesta, la sfârșitul fiecărei zile.

Fondurile deschise de investiții fac obiectul unor cerințe de reglementare și de transparență mai stricte decât fondurile închise, ca măsură preventivă de protecție a investitorilor. Toate fondurile au obligația de a publica comisioanele percepute și politica investițională în cadrul unui prospect al fondului. Prospectele tuturor fondurilor de investiții sunt aprobate de ASF înainte de a fi distribuite către potențialii investitori care ar putea achiziționa titluri de participare. Acestea trebuie să includă toate informațiile necesare, astfel încât investitorii să poată lua deciziile referitoare la investiții în cunoștință de cauză.

Fondurile deschise de investiții nu au personalitate juridică de sine stătătoare, fiind constituite în baza unui contract de societate (civilă) și administrate de societăți de administrare a investițiilor.

În legislația europeană veți găsi fondurile deschise de investiții numite și UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities).

Fondurile închise de investiții sunt constituite prin contract de societate (civilă), respectiv act constitutiv, și oferă un număr limitat de unități de fond pe o durată limitată de timp. Unitățile de fond aferente acestui tip de fond de investiții sunt emise doar la înființarea fondului și pot fi răscumpărate la intervale de timp prestabilite sau la anumite date, în conformitate cu regulile fondului sau cu prevederile actului constitutiv. Aceste fonduri colectează fonduri bănești de la investitori atât în mod public, cât și în privat.

Fondurile închise de investiții sunt administrate de administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA), persoane juridice autorizate de ASF să-și desfășoare activitatea în România, ce au ca principale obiecte de activitate administrarea portofoliilor de investiții și administrarea riscurilor.

În legislația europeană veți găsi fondurile închise de investiții numite și AIFs sau non-UCITS.

Pentru protecția investitorilor, este bine de știut că există obligația legală ca atât fondurile deschise de investiții, cât și fondurile închise să își păstreze activele în contul unui **depozitar**.

Pe scurt, diferențele dintre cele două tipuri de fonduri de investiții se referă la modalitatea prin care investitorul își poate depune și/sau retrage investiția, la limita investițională și la posibilitatea de listare a fondului pe o piață bursieră.

	Fondurile Deschise de Investiții (OPCVM)	Fondurile Închise de Investiții
Emisiunea și răscumpărarea unităților de fond	Emisiunea unităților de fond se realizează în mod continuu.	Emisiunea unităților de fond se realizează la anumite date stabilite prin prospectul de emisiune.
Durata de viață	De regulă, nelimitată.	De regulă, durata determinată (limitată), așa cum este aceasta specificată în prospect.
Limita investițională	Politica investițională este strictă, limita fiind impusă de lege.	Politica investițională este permisivă.
Listarea fondului	În prezent, în țara noastră, listarea unui fond deschis de investiții la bursă este dificil de realizat.	Listarea fondului la bursă este posibilă, dar nu este o variantă la care apelează toți administratorii fondurilor închise de investiții.
Număr de investitori	Nelimitați.	Mai puțin de 500 potrivit legislației în vigoare.
Sumă minimă de investit	În funcție de disponibilitatea individuală a investitorului și de valoarea unității de fond.	Sumă minimă de investit este stabilită prin prospect.

CUI SE ADRESEAZĂ FONDURILE DE INVESTIȚII?

Fondurile de investiții se adresează atât persoanelor fizice, cât și celor juridice. Ele pot fi accesate de persoanele rezidente sau nerezidente, români sau străini, care au împlinit cel puțin 18 ani.

Fondurile de investiții se adresează oricărei persoane care are resurse financiare disponibile și care dorește să obțină venituri suplimentare, care caută o soluție pentru a investi și a-și crește profitul, dar pot fi accesate și de persoanele interesate să apeleze la ele doar ca la o variantă de economisire.

Pe piața din România există numeroase fonduri de investiții. În funcție de caracteristicile pe care le dețin, de strategiile de investiții pe care le adoptă, dar mai ales în funcție de gradul de risc pe care sunteți dispus să-l tolerați, veți avea posibilitatea de a alege varianta cea mai potrivită obiectivelor dumneavoastră.

Pentru protecția investitorilor, este important să știți că ASF pune la dispoziția publicului un registru în care puteți verifica dacă societatea de administrare a investițiilor și fondul administrat de către aceasta sunt autorizate. Registrul poate fi accesat la www.asfromania.ro, secțiunea ***Registrul Public SIIF (Prima pagină > Supraveghere > Registre electronice > Registrul instrumentelor și investițiilor financiare).***

În schimbul sumei de bani investite în fond veți primi unități de fond. În timp, valoarea acestor unităților de fond fluctuează, fiind posibil să crească sau să scadă. Dat fiind faptul că valoarea unei unități de fond este fluctuantă și diferită de la un fond la altul, o posibilă investiție într-un fond este accesibilă atât celor care dispun de resurse financiare mari, cât și celor care doresc să aducă un aport mai mic.

Este foarte important să reținem:

- investițiile în fonduri nu sunt garantate ca fiind 100% sigure;
- ca și în cazul investițiilor în acțiuni, performanțele trecute nu sunt un indicator cu privire la performanțele viitoare, nimeni nu poate promite modul în care va evalua investiția dumneavoastră;
- investiția va fi administrată de o societate de administrare a investițiilor, ceea ce va implica existența unor costuri aferente acestei activități; de altfel, orice investiție suportă costuri și este important să nu uităm acest lucru.

CE SUNT UNITĂȚILE DE FOND?

Unitatea de font este un instrument financiar emis de un organism de plasament colectiv (fond de investiții). Ea poartă și denumirea de titlu de participare și dovedește investiția dumneavoastră într-un fond de investiții. Trebuie știut faptul că achiziționarea unităților de fond este unica modalitate prin care se poate investi într-un fond de investiții.

Așa cum am menționat anterior, în cazul unui fond de investiții deschis unitățile de fond se emit și se răscumpără de către fond în mod continuu, la cererea investitorilor. Când vorbim despre fondurile deschise de investiții ce presupun emisiuni succesive, trebuie să avem în vedere faptul că valoarea unităților de fond diferă de la o zi la alta și de la un organism de plasament colectiv la altul. Prețul zilei este stabilit în funcție de valoarea activului net al fondului.

În cazul unui fond de investiții închis, unitățile de fond se pot emite succesiv, la începutul activității respectivului fond și ulterior, dar se răscumpără la anumite date dinainte stabilite în cuprinsul prospectului fondului.

În mod oficial, așa cum este aceasta reglementată, valoarea unei unități de fond este denumită Valoarea Unitară a Activului Net (VUAN), formula ei de calcul fiind:

$$\text{VUAN} = \frac{\text{Valoarea activului net}}{\text{numărul total de unități de fond aflate în circulație}}$$

Valoarea activului net este dată de valoarea de piață a instrumentelor financiare deținute de fond, la care se adaugă numerarul fondului și orice alte venituri ale fondului și din care se scad datoriile fondului.

Unitățile de fond nu sunt emise într-o formă materială (fizică), ci există doar sub forma unor coduri. Unitățile de fond vor fi plătite integral de către investitor în momentul subscrierii acestora, putând fi achiziționate în număr nelimitat, în funcție de disponibilitatea financiară a acestuia. Participarea la un fond de investiții va fi atestată printr-un certificat ce confirmă deținerea unităților de fond.

Unitățile de fond emise de un fond deschis de investiții (OPCVM) vor fi emise doar în momentul în care contravaloarea lor totală este înregistrată în contul respectivului fond.

Contravaloarea unităților de fond la cumpărare sau la răscumpărare se calculează în ziua următoare primirii cererii de cumpărare/răscumpărare. Acest decalaj se datorează faptului că prețul unității de fond (valoarea unitară a unității de fond) depinde de activul total, care este format, la rândul său, din diferite instrumente financiare a căror valoare este determinată la finalul zilei financiare (de exemplu, închiderea ședinței de tranzacționare a bursei în cazul acțiunilor sau obligațiunilor).

EXEMPLU CONCRET AL UNEI POSIBILE INVESTIȚII:

Dacă avem 1.000 lei disponibili pentru achiziționarea unor unități de fond vândute la un preț de 50 lei/unitate de fond, vom cumpăra 20 de unități de fond pe care le vom răscumpăra ulterior la o altă valoare decât cea de achiziție.

Dacă în momentul răscumpărării unitatea de fond va fi cotată la 75 lei/unitate de fond, valoarea celor 20 de unități de fond va fi de 1.500 de lei. În funcție de comisioanele specifice fondului ales a căror valoare se va scădea din profit, putem calcula profitul final care ne va rămâne.

În cazul în care, în momentul răscumpărării, unitatea de fond va fi cotată la 40 lei/unitate de fond, valoarea celor 20 de unități achiziționate va scădea față de investiția de la momentul achiziției lor, fiind de 800 lei. Practic, în acest caz avem o pierdere raportată la investiția inițială, astfel că este foarte important să urmărim evoluția investiției noastre, adică a valorii unității de fond.

CUM FUNCȚIONEAZĂ UN FOND DE INVESTIȚII?

În funcție de politica de investiții care este comunicată investitorilor prin intermediul documentelor fondului anterior cumpărării de către aceștia de unități de fond, cele mai importante fiind prospectul fondului și documentul cu informații cheie pentru investitori, fondul poate investi în orice tip de instrumente financiare și active: acțiuni, obligațiuni, depozite bancare, instrumentele financiare derivate, titluri de stat, unități de fond emise de alte fonduri de investiții, instrumente financiare specifice pieței monetare, valute, bilete la ordin, active imobiliare etc. sau diferite combinații între acestea. Având un cumul de mai multe instrumente financiare și active, suma tuturor acestora este denumită „portofoliu", respectiv activul fondului.

Funcționarea unui fond de investiții este foarte simplă:

- un investitor investește o anume sumă de bani într-un fond, adică cumpără unități de fond; în funcție de valoarea unitară a unității de fond îi revine un anumit număr de unități; unitatea de fond reprezintă deținerea investitorului (investiția sa în fondul respectiv) adică dreptul de proprietate asupra unei cote-părți din profiturile generate de fond sau din responsabilitatea față de pierderi;
- sumele colectate de fond (sub forma subscrierilor de unități de fond) de la investitori sunt investite de SAI/AFIA în diferite instrumente financiare și active regăsite pe diferite piețe, conform celor specificate în documentele fondului;
- activele achiziționate de SAI/AFIA în contul fondului sunt „depozitate" (încredințate pentru a fi păstrate în condiții de siguranță) unui depozitar; acesta verifică, certifică și răspunde de existența și evidența lor corectă în portofoliul fondului;
- se formează astfel valoarea tuturor investițiilor – activul total al fondului; din activul total se scad cheltuielile curente de funcționare ale fondului; se calculează valoarea unei unități de fond (activul net/numărul total de unități de fond aflate în circulație) care se publică regulat;
- investitorii pot răscumpăra unitățile de fond, ceea ce înseamnă că în schimbul titlurilor, pe care le cedează fondului, vor primi o sumă de bani echivalentă calculată în funcție de valoarea de piață a unităților de fond, din care se scad eventualele taxe și comisioane, comunicate de SAI la momentul cumpărării titlurilor.

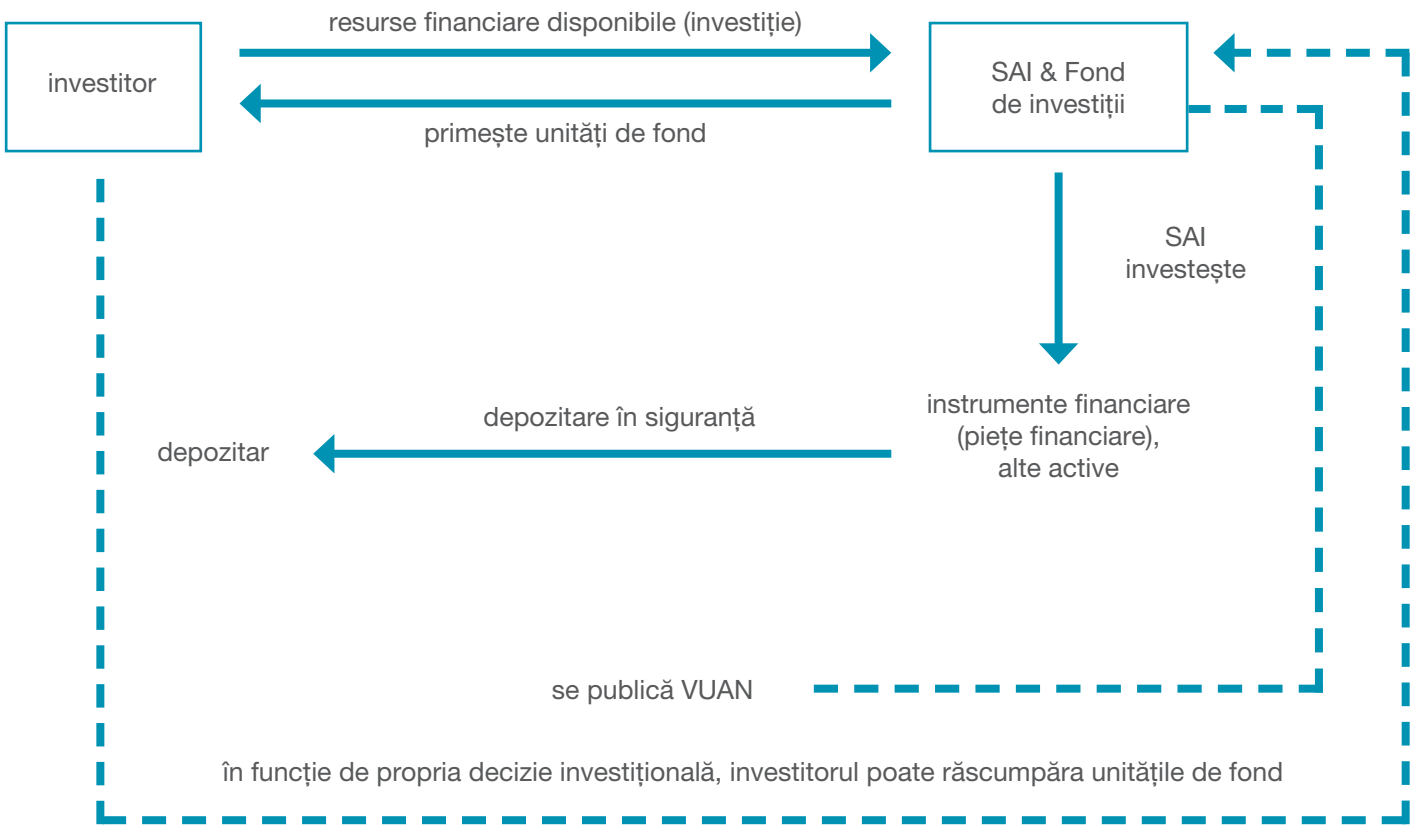
investitor
resurse financiare disponibile (investiție)
primește unități de fond
SAI & Fond
de investiții
SAI
investește
instrumente financiare
(piețe financiare),
alte active
depozitare în siguranță
depozitar
se publică VUAN
în funcție de propria decizie investițională, investitorul poate răscumpăra unitățile de fond

CE SUNT SOCIETĂȚILE DE ADMINISTRARE A INVESTIȚIILOR?

Societățile de administrare a investițiilor (SAI/ AFIA) sunt societăți pe acțiuni autorizate și supravegheate de ASF. Ele au ca principal obiect de activitate administrarea organismelor de plasament colectiv și efectuarea de investiții colective. Pe lângă datele de identificare pe care orice societate comercială le face publice, societățile de administrare a investițiilor au obligația să evidențieze în toate documentele pe care le emit și numărul și data înscrierii lor în Registrul ASF.

Este bine de știut că, pe lângă administrarea organismelor de plasament colectiv (OPCVM), societățile de administrare a investițiilor pot administra și portofolii individuale de investiții, cum ar fi fondurile de pensii și pot furniza și servicii de consultanță de investiții.

Obiectul general și principal de activitate (administrarea organismelor de plasament colectiv) presupune desfășurarea a numeroase activități conexe, ca de exemplu:

- gestionarea cererilor de informare primite de la clienți,
- serviciile juridice și de contabilitate aferente administrării de portofolii,
- cercetare de piață,
- evaluarea portofoliilor și determinarea valorilor titlurilor de participare, inclusiv a tuturor aspectelelor ce țin de fiscalitate,
- monitorizarea conformității cu reglementările în vigoare,
- menținerea unui registru al deținătorilor de titluri de participare,
- distribuția veniturilor, emiterea și răscumpărarea titlurilor de participare, ținerea evidențelor financiare,
- activități de marketing și distribuție.

Pentru fiecare organism de plasament colectiv pe care-l administrează, societățile de administrare a investițiilor au obligația de a face publice o serie de documente utile investitorului în adoptarea unei decizii investiționale:

- prospectele de emisiune,
- prospectele simplificate,
- documentul cu informații cheie pentru investitori,
- rapoartele anuale,
- rapoartele semestriale,
- rapoartele periodice privind valoarea activului net și valoarea unitară a activului net.

Pentru a respecta regulile privind transparența și publicitatea, toate documentele menționate mai sus vor fi puse la dispoziția investitorilor în mod gratuit. Totodată, ele sunt supuse verificării de către ASF în termenele și condițiile stabilite de lege, ca proces al supravegherii continue realizată de autoritate.

În mod obligatoriu raportul anual trebuie să conțină un bilanț, un raport al activităților din anul financiar curent, dar și alte informații care i-ar ajuta pe investitori să înțeleagă care au fost activitatea și rezultatele financiare ale fondului în ale cărui titluri de participare au investit.

Aceste documente pun la dispoziția investitorilor informații din care se pot obține analize referitoare la: tipul fondului de investiții (cu risc scăzut, moderat sau ridicat – după tipul instrumentelor și activelor financiare în care se va investi), capacitatea administratorilor de a efectua investiții profitabile (politica investițională), evoluția randamentului investiției realizate etc.

Depozitarul este o instituție de credit din România autorizată de BNR sau o sucursală a unei instituții de credit autorizată într-un alt stat membru. În vederea depozitării activelor unui organism de plasament colectiv, depozitarul solicită și primește avizul de funcționare din partea ASF.

Depozitarul are în permanență obligația:

- să verifice dacă vânzarea, răscumpărarea sau anularea unităților de fond (titlurilor de participare) sunt realizate de către o societate de administare a investițiilor autorizată de ASF,
- să verifice modalitatea prin care a fost calculată valoarea unităților de fond, astfel încât acest calcul să respecte regulile fondului,
- să respecte instrucțiunile societății de administrare a investițiilor,
- să asigure achitarea la timp a oricărei sume aferentă tranzacțiilor cu active aferente fondului de investiții,
- să controleze dacă veniturile fondului de investiții sunt gestionate și calculate în mod legal, ținându-se cont de reglementările în vigoare, de regulile fondului și de actul constitutiv al societății de administrare a investițiilor.

E bine de știut că, în cazul în care și-a îndeplinit necorespunzător sau nu și-a îndeplinit deloc obligațiile care-i reveneau, depozitarul răspunde atât în fața societății de administrare a investițiilor, cât și în fața investitorilor. Această răspundere a depozitarului poate fi invocată de cei care dețin titluri de participare la un fond de investții prin intermediul societății care administrează investițiile.

CUM SE INVESTEȘTE ÎNTR-UN FOND DE INVESTIȚII?

Fondurile de investiții nu au personalitate juridică, așadar atunci când doriți să investiți într-un fond, nu veți apela direct la fond, ci vă veți adresa societăților de administrare a investițiilor sau altor intermediari care se ocupă de distribuirea unităților de fond. Este bine să știți că există numeroase societăți de administrare a investițiilor și că acestea pot administra unul sau mai multe fonduri, astfel că veți avea posibilitatea de a alege fondul de investiții cel mai apropiat intereselor dumneavoastră, ținând cont de suma de bani pe care o aveți la dispoziție, dar și de gradul de risc pe care sunteți dispus să vi-l asumați.

Un investitor trebuie să-și bazeze întotdeauna investițiile pe suma de bani pe care o are la dispoziție, randamentul așteptat și preferința pe care o are pentru risc. Riscul și randamentul sunt direct proporționale. În funcție de gradul de risc pe care doriți să vi-l asumați, veți alege între o strategie de investiții agresivă, una moderată sau una conservatoare. Riscul este un factor extrem de subiectiv, în sensul în care același nivel de risc poate fi considerat de o persoană ca fiind acceptabil, iar de către o altă persoană ca fiind mult prea ridicat, și, prin urmare, inacceptabil.

Pași de urmat pentru investirea într-un fond de investiții:

1. **Cercetați piața! Adresați-vă societăților de administrare a investițiilor pentru a afla cât mai multe detalii despre fondurile de investiții din România.**

Toate SAI autorizate și fondurile de investiții administrate care funcționează legal în România se regăsesc în Registrul public al ASF – www.asfromania.ro.

2. **Solicitați informații despre fondurile de investiții administrate de SAI/AFIA.**

Este important să citiți cu atenție documentele fondului – prospectul de emisiune, prospectul simplificat, documentul cu informații cheie pentru investitori (DICI) – pentru a cunoaște care este politica investițională pentru fondul respectiv și care este strategia de management a administratorului. De asemenea, informații utile referitoare la calitatea de administrator a SAI le puteți afla și din conținutul rapoartelor periodice aferente fondului și SAI.

Societățile de administrare a investițiilor au datoria de a vă pune la dispoziție în mod gratuit toate informațiile cheie aferente fondurilor de investiții pe care le administrează astfel încât să vă fie ușor să luați decizia finală.

Informații - cheie destinate investitorilor

Așa cum este normal, calitatea de posibil investitor vă conferă dreptul de a fi întotdeauna informat! Trebuie să știți că informațiile - cheie pe care le veți primi pentru fiecare fond de investiții de care sunteți interesat trebuie să fie concise și să vă comunice toate caracteristicile generale aferente fondului.

Datorită faptul că au ca principal scop înlesnirea capacității investitorilor de a înțelege natura și riscurile fondului de investiții, informațiile - cheie sunt prezentate fie prin intermediul unei pagini web, fie printr-un document de o singură pagină redactat într-un limbaj ușor accesibil tuturor. Informațiile generale trebuie să ofere în mod obligatoriu detalii despre:

- denumirea fondului de investiții,
- obiectivele și politica fondului de investiții,
- referințe cu privire la performanțele înregistrate anterior.

Totodată, documentul trebuie să includă și informații transparente cu privire la costurile și cheltuielile aferente investiției, precum și cu privire la profilul de risc sau de randament al fondului.

Atenție! Orice persoană care decide să achiziționeze titluri de participare la un fond de investiții are datoria de a semna o declarație prin care atestă faptul că a primit și a înțeles informațiile cheie.

3. Completați cererea de subscriere.

Cererea de subscriere la un fond de investiții se prezintă sub forma unui formular tipizat pe care SAI/AFIA vi-l pune la dispoziție. Completarea cererii presupune furnizarea de către dumneavoastră cel puțin a informațiilor de identificare ale investitorului, cum ar fi: numele complet, CNP-ul, seria și numărul cărții de identitate, împreună cu valoarea totală a investiției. Dat fiind faptul că acest formular nu este standard, ci diferă de la un fond de investiții la altul, trebuie

să știți că există documente care solicită și detalii în plus despre cetățenie/naționalitate, domiciliu, date de contact ale investitorului, scopul investiției ș.a.

După ce decizia de a investi a fost adoptată și v-ați adresat unei societăți de investiții prin depunerea unei cereri de subscriere, trebuie să știți că SAI are datoria de a procesa solicitarea în mod rapid și de a vă confirma oficial emiterea titlurilor de participare (unităților de fond) până cel târziu în următoarea zi lucrătoare după înregistrarea cererii.

4. Verificați confirmarea de emitere a titlurilor de participare emisă de SAI.

Trebuie să știți că este obligatoriu să primiți confirmarea de emitere a titlurilor de participare (unităților de fond) pe un suport durabil (format tipărit, fișier trimis pe e-mail sau salvat pe stick USB, DVD/CD etc.). Acest document trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- datele de identificare ale SAI cu care ați încheiat contractul;
- numele dumneavoastră complet;
- tipul cererii (de subscriere/răscumpărare), precum și data și ora la care aceasta a fost recepționată de societate;
- data emiterii (sau anulării) titlurilor de participare;
- modalitatea de plată;
- identificarea fondului de investiții;
- numărul de titluri de participare achiziționate;
- valoarea unitară la care titlurile de participare au fost subscrise/răscumpărate;
- data valorii de referință;
- valoarea brută a cererii (inclusiv comisioanele de subscriere) sau valoarea netă (după deducerea comisioanelor de răscumpărare);
- suma totală a comisioanelor și a cheltuielilor percepute (o prezentare detaliată a acestora se prezintă doar la cerere).

5. Verificați în mod constant randamentul fondului de investiții și alegeți momentul optim pentru răscumpărarea unităților de fond.

Informațiile publice obligatorii prin lege vă pot furniza indicii investiționale importante. Dacă doriți să „răscumpărați" investiția, trebuie să depuneți o cerere de răscumpărare, în mod similar depunerii cererii de subscriere: depunerea cererii de răscumpărare și primirea confirmării din partea SAI.

Important! Orice SAI și orice depozitar are obligația de a păstra în deplină siguranță instrumentele financiare pe care le deține fără a pune în pericol fondurile și/sau instrumentele financiare ce aparțin clienților ei!

CE TIPURI DE FONDURI EXISTĂ ÎN FUNCȚIE DE POLITICA DE INVESTIȚII?

Fondurile de investiții pot diferi între ele în funcție de politica individuală de investiții. Astfel, conform prospectului fondului, cunoscut de investitor, activele fondului pot fi investite în diferite instrumente financiare, cu un grad mai mic sau mai mare de risc, în diferite proporții.

Randamentele așteptate sunt proporționale cu riscul asumat. Un SAI poate administra simultan mai multe fonduri de investiții, fiecare dintre acestea putând avea o politică de investiții diferită. Este recomandat să stabiliți care este nivelul de risc pe care sunteți dispus să îl acceptați și să citiți cu atenție prospectul fondului ales.

Un fond care investește preponderent în acțiuni are un risc mai mare decât unul care investește în obligațiuni sau unul care investește în instrumente ale pieței monetare, deoarece depinde de volatilitatea piețelor bursiere. Pe de altă parte, randamentele pot fi pe măsura riscurilor.

SAI mai pun la dispoziția investitorilor și fonduri a căror politică de investiții se bazează pe diversificarea portofoliului, făcând combinații între diversele tipuri de instrumente financiare sau între duratele lor de deținere.

1. E bine de știut că în urma unei investiții comune aferente fondului de investiți, profitul rezultat și, după caz, pierderile, sunt împărțite în mod proporțional în funcție de valoarea investită de către fiecare deponent în parte.
2. Toate fondurile de investiții presupun un anumit nivel de risc. Înainte de a investi, este bine să analizați profilul dumneavoastră de risc – cât risc sunteți dispus să acceptați. Fondurile care oferă o rată ridicată de profit își asumă de cele mai multe ori riscuri mai mari decât poate sunteți dispuși să vă asumați.
3. Este important să citiți cu atenție prospectul fondului pentru a afla toate informațiile utile referitoare la strategia investițională și la posibilele riscuri implicate. Nu uitați că performanțele trecute nu sunt o garanție a randamentelor viitoare!
4. Și ..... puteți întreba! Este important să fie lămurite orice neclarități pe care le puteți avea în legătură cu funcționarea fondului de investiții ales. Reprezentanții fondului trebuie să vă răspundă la întrebări și să vă asigure informațiile de care aveți nevoie.

5. Participarea la un fond de investiții (indiferent de tipul lui) trebuie confirmată printr-un certificat care să ateste deținerile pe care le aveți în fond!
6. La începerea investiției într-un fond este important să cunoaștem care sunt costurile – comisioane și taxe – implicate de aceasta. Solicitați intermediarului care înregistrează subscrierea (cumpărarea de unități de fond) lista acestor costuri și explicarea lor.
7. Fondurile de investiții nu sunt produse bancare. Chiar dacă sunt fonduri pentru care distribuția de unități de fond se realizează de către bănci, există diferențe între produsele bancare și fondurile de investiții. Una dintre aceste diferențe este aceea că fondul de investiții reprezintă un portofoliu de investiții.
8. Trebuie să știți că investițiile în fonduri nu sunt garantate de nici o instituție a statului, de Fondul de Compensare sau de Fondul de Garantare al Depozitelor Bancare.
9. Orice problemă care poate apărea trebuie sesizată ASF. Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) are o structură organizatorică dedicată protecției consumatorilor care va prelua sesizarea sau petiția formulată de dumneavoastră și va întreprinde toate demersurile necesare pentru rezolvarea acesteia și oferirea unui răspuns la problematica cu care vă confruntați.

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

Obiectivul principal al ASF în calitate de autoritate națională de reglementare și supraveghere a pieței financiare ne-bancare este de a asigura protejarea drepturilor dumneavoastră în calitate de investitor.

Anterior depunerii petiției (cererii, reclamației, sesizării) la ASF, trebuie să verificați dacă persoana fizică sau juridică împotriva căreia vreți să depuneți plângere este autorizată sau înregistrată în Registrul instrumentelor și investițiilor financiare sau este o entitate supravegheată și reglementată de ASF. Poate depune o petiție orice investitor care a fost lezat într-un drept al său.

Petiția se poate transmite ASF prin servicii poștale, se poate depune la sediul autorității (prin intermediul registraturii), prin e-mail sau prin formularul on-line disponibil pe site-ul www.asfromania.ro, destinat transmiterii acestora (formularul va transmite automat un e-mail către departamentul specializat în soluționarea petițiilor). La numărul de telefon **TELVERDE 0800 825 627**, ASF acordă consultanță de specialitate consumatorilor, însă nu se pot înregistra petiții.

Trebuie să ai în vedere că, în scopul clarificării oricăror confuzii, sesizarea trebuie să includă și copii ale documentelor relevante care ar putea ajuta ASF să ajungă la o decize corectă cu privire la plângerea dumneavoastră. Aceste documente pot fi, fără ca enumerarea să fie limitativă, următoarele:

- copie a actului de identitate,
- documentele doveditoare ale calității de investitor,
- petiția transmisă entității și răspunsul primit de la aceasta, dacă este cazul,
- orice alte documente care ar putea fi relevante pentru clarificarea/expunerea situației de fapt și a problemei cu care vă confruntați și pentru care solicitați sprijinul autorității.

La primirea petiției, ASF va investiga și analiza situația descrisă de dumneavoastră precum și problema pe care ați sesizat-o. Angajații ASF te vor putea contacta pentru a solicita mai multe detalii referitoare la informațiile cuprinse în petiția înaintată. Totodată, ASF are dreptul de a solicita de la dumneavoastră și de la orice altă parte/entitate implicată în cazul analizat orice documente considerate ca fiind relevante în speță, precum și de a lua toate măsurile necesare pentru rezolvarea și/sau remedierea situației cu privire la care ați sesizat ASF, în limita puterilor sale conferite de lege.

ASF mai pune la dispoziția investitorilor și un mecanism de Soluționare alternativă a litigiilor (SAL-Fin), prin care li se oferă posibilitatea de soluționare a litigiilor sau disputelor pe care le pot avea cu comercianții atunci când se confruntă cu o problemă legată de un produs sau serviciu pe care l-au achiziționat. SAL reprezintă posibilitatea de rezolvare extrajudiciară a unui litigiu apărut în relația contractuală dintre un consumator și un comerciant care refuză sau amână nejustificat rezolvarea disputei pe căi amiabile.

Pentru consumator, apelarea la SAL este o metodă cu avantaje semnificative:

- timpul de soluționare este, de regulă, mai scurt decât în cazul căilor judiciare;
- procedura SAL este gratuită pentru consumator, neexistând taxe judiciare de timbru sau alte taxe aferente procedurilor. Însă costurile legate de expertize, traduceri sau reprezentare vor fi suportate de către consumatori în cazul în care doresc sau le consideră necesare pentru rezolvarea litigiului;
- există două tipuri de proceduri SAL. Consumatorul poate alege, fie procedura prin care i se propune o soluție, asta însemnând faptul că ea nu este obligatorie pentru părți, fie procedura prin care soluția dată de conciliator este impusă ambelor părți;
- consumatorul alege procedura în funcție de cazul său particular;
- atunci când se adresează SAL, consumatorul este îndrumat cu privire la documentele necesare constituirii dosarului. Acest suport tehnic este asigurat gratuit pentru consumator, un plus în acest context fiind acela că se pun la dispoziția consumatorului și mijloace electronice de comunicare a documentelor;
- conciliatorul care analizează disputa pe care consumatorul o are cu un comerciant este o persoană independentă, imparțială și cu o pregătire profesională de specialitate, aleasă de consumator din Registrul conciliatorilor SAL.

Menționăm că apelarea la rezolvarea litigiilor prin intermediul SAL-FIN nu exclude și nu înlocuiește dreptul și posibilitatea dumneavoastră de a alege să vă adresați instanțelor de judecată pentru soluționarea pe cale judecătorească a litigiului respectiv.

WWW.ASFROMANIA.RO/EDU

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

Pentru societățile cu sediul social în România și ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată sau într-un sistem alternativ din România, reglementarea și supravegherea acestora sunt în atribuțiile Autorității de Supraveghere Financiară (ASF).

Pe pagina de internet a ASF sunt disponibile gratuit rapoarte ale societăților emitente de acțiuni cotate pe o piață reglementată din România și decizii ale autorității referitoare la societăți. Tot pe pagina de internet a ASF poți găsi legislația specifică aplicabilă societăților care au calitatea de emitent de acțiuni.

A.S.F. - Autoritatea de Supraveghere Financiară
Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, București, www.asfromania.ro
office@asfromania.ro
Tel Verde 0800 825 627